

ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΣΤΙΣ 11 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2016

Ενημερωτικό Σημείωμα του Κωστή Μηλολιδάκη, που συμμετείχε ως εκπρόσωπος της μειοψηφίας στην ΔΕ της ΠΟΣΔΕΠ εκ μέρους της Συνάντησης Πανεπιστημιακών Δασκάλων (ΣΠΔ)

Σκοπός αυτού του σημειώματος είναι να ενημερώσει για το κλίμα που επικράτησε στη συνεδρίαση της διαρκούς επιτροπής μορφωτικών υποθέσεων της Βουλής την 11η Φεβρουαρίου, όπου κλήθηκαν να παρουσιάσουν τα προβλήματα και τις απόψεις τους οι εκπρόσωποι της Συνόδου των Πρυτάνεων, της ΠΟΣΔΕΠ, των Προέδρων των ΤΕΙ, της ΟΣΕΠ-ΤΕΙ, του Προεδρείου των Προέδρων των Ερευνητικών Κέντρων και της Ένωσης Ελλήνων Ερευνητών.

Βιντεοσκόπηση της συνεδρίασης μπορείτε να παρακολουθήσετε σε τρία μέρη:

- Μέρος Α: <https://www.youtube.com/watch?v=ILWhgS2cMIQ>,
- Μέρος Β: <https://www.youtube.com/watch?v=5Lxa5JTbWfs>,
- Μέρος Γ: <https://www.youtube.com/watch?v=8pbK7f-T7Tw>

Η αρχική παρέμβαση των εκπροσώπων της ΠΟΣΔΕΠ είναι στο Μέρος Α (19:48-29:00 Στ. Ευσταθόπουλος, 29:00-38:15 Κ. Μηλολιδάκης) και στο Μέρος Β (1:17:00-1:25:29 Στ. Ευσταθόπουλος, 1:25:34-1:31:48 Κ. Μηλολιδάκης).

Επίσης, τα αδιόρθωτα γραπτά πρακτικά της συνεδρίασης υπάρχουν στη διεύθυνση www.minedu.gov.gr/publications/docs2016/11.2.2016praktika11.docx

A. Μια σύντομη εικόνα της συνεδρίασης

Είναι αυτονόητο ότι μεταφέρω τις προσωπικές μου εντυπώσεις, οι οποίες ενδεχομένως έχουν παραλείψει, αλλά δίνουν το κλίμα της συνεδρίασης όπως το προσέλαβα. Όποιος επιθυμεί να αποκτήσει ιδίαν αντίληψη, πρέπει να παρακολουθήσει τις βιντεοσκοπήσεις ή/και να διαβάσει τα πρακτικά.

Στην αρχή έγινε μια σύντομη εισήγηση από την αν. υπουργό, κ. Σία Αναγνωστοπούλου, η οποία αναφέρθηκε αρκετά περιφραστικά σε ζητήματα διοίκησης και διάρθρωσης των ΑΕΙ. Ακολούθησαν σύντομες τοποθετήσεις (15') από κάθε ομάδα καλεσμένων. Αυτοί ήσαν, κατά σειρά, η Σύνοδος των Πρυτάνεων, η ΠΟΣΔΕΠ (μίλησε ο κ. Ευσταθόπουλος και εγώ), η σύνοδος προέδρων των ΤΕΙ, η ΟΣΕΠ-ΤΕΙ, ο εκπρόσωπος του προεδρείου των προέδρων των ερευνητικών κέντρων και η Ένωση Ελλήνων Ερευνητών.

Ο προεδρεύων της Συνόδου των Πρυτάνεων, κ. Πετράκος, τοποθετήθηκε πρώτος. Εκθείασε την προσφορά των Ελληνικών πανεπιστημίων και των μελών τους, υπογράμμισε την οικονομική ασφυξία, τις ελλείψεις προσωπικού και πόρων, και αναφέρθηκε στο δύσκαμπτο θεσμικό πλαίσιο

όσο αφορά τη γραφειοκρατία. Στο ζήτημα του νομικού πλαισίου διοίκησης των ΑΕΙ μετά τους Ν. Διαμαντοπούλου και Αρβανιτόπουλου (π.χ. Συμβούλια Ιδρύματος) ήταν ουδέτερος.

Εκ μέρους της ΠΟΣΔΕΠ, ο κ. Ευσταθόπουλος επικεντρώθηκε εκτεταμένα στο ζήτημα του διαλόγου (δεν χρησιμοποίησε το επίθετο "προσχηματικός", αλλά αυτό εννοούσε) και του τρόπου διεξαγωγής του. Αναφέρθηκε αναλυτικότερα στην υποχρηματοδότηση, αλλά υποστήριξε τα διδάκτρα στα ΜΠΣ ως πηγή χρηματοδότησης. Στα θεσμικά τόνισε ότι δεν υπάρχει απολύτως τίποτα που να πρέπει να αλλάξει (ξέχασε το θέμα των κρίσεων ΔΕΠ, αλλά επανήλθε στη δευτερολογία του).

Εγώ αναφέρθηκα στην περικοπή της χρηματοδότησης των ΑΕΙ κατά 75-80% από το 2009 και υποστήριξα ότι ένα άμεσα πραγματοποιήσιμο αίτημα είναι η επιστροφή του ποσοστού της παιδείας στα προ του μνημονίου επίπεδα, δηλαδή η όποια μείωση να μην υπερβαίνει τη μείωση του μέσου όρου των κρατικών χρηματοδοτήσεων. Αυτό είναι θέμα πολιτικής βούλησης, η οποία αν δεν υπάρχει σημαίνει ότι επιδιώκεται, μέσω της οικονομικής ασφυξίας των ΑΕΙ, αφενός η επιβολή διδάκτρων και αφετέρου το πέρασμα τους σε ιδιώτες. Εξήγησα γιατί ιδιωτικά ΑΕΙ στην Ελλάδα δε μπορούν να σταθούν και επομένως, μια τέτοια επιχείρηση θα εισάγει την «αρπαχτή» σε ένα ακόμη χώρο της Ελληνικής κοινωνίας. Στη συνέχεια, αναφέρθηκα στο θεσμικό πλαίσιο υποστηρίζοντας την ανάπτυξη του αυτοδιοίκητου και της δημοκρατίας στα ΑΕΙ. Ειδικά, η συμβατική υποχρέωση της χώρας (Γ' Μνημόνιο) να αξιολογήσει την εφαρμογή της εργαλειοθήκης του ΟΟΣΑ, δηλαδή του νόμου Διαμαντοπούλου, δεν προκύπτει από την υποχρέωση αποπληρωμής του χρέους και είναι δυσοίωνα σημάδι για τους στόχους του λεγόμενου «εθνικού διαλόγου για την Παιδεία». Η μόνη λύση μπορεί να είναι η διάλυση των Συμβουλίων Ιδρύματος και η συμμετοχή στην Διοίκηση των ΑΕΙ όλων των μερίδων της πανεπιστημιακής κοινότητας, στο πνεύμα του Ν/Σ Μπαλτά, που κακώς δεν ολοκληρώθηκε η ψήφισή του. Ειδικότερα, για τον λεγόμενο «διάλογο» εξέφρασα τη ριζική διαφωνία μας για τον τρόπο με τον οποίο στήθηκε (επιλογή της 42μελούς επιτροπής διαλόγου με παντελή απουσία του συνδικαλιστικού κινήματος και συλλογικότητας, τη μη παρέμβαση των επιστημονικών οργανώσεων, την πολυκεντρικότητά του χωρίς ατζέντα, κ.λπ.) με αποτέλεσμα να αποδεικνύεται προσχηματικός τόσο όσον αφορά τη διάθεση ουσιαστικής συζήτησης με την εκπαιδευτική κοινότητα όσο και ως προς τα συμπεράσματά του. Αυτά, λόγω του τρόπου οργάνωσής του, μπορούν να είναι τελικά οποιαδήποτε επιθυμούν οι διοργανωτές του. Τέλος, αναφέρθηκα στη διάλυση των εργαστηρίων, στον αποδεκατισμό και τη γήρανση του προσωπικού και γενικά στην αποσάθρωση των ΑΕΙ και έκλεισα φέρνοντας το θέμα της αλλαγής του τρόπου που διεξάγονται οι κρίσεις των μελών ΔΕΠ.

Οι δύο εκπρόσωποι των ΤΕΙ υποστήριξαν εκτεταμένα την "αναβάθμιση" των ΤΕΙ σε πανεπιστήμια (όχι μόνο στον τίτλο, αλλά ζητάνε τη δυνατότητα επίβλεψης διδακτορικών). Στο ίδιο ακριβώς κλίμα και ο εκπρόσωπος της ΟΣΕΠ-ΤΕΙ. Υποστήριξαν με πάθος τα διδάκτρα στα μεταπτυχιακά ως πηγή χρηματοδότησης της λειτουργίας των ΤΕΙ.

Ο εκπρόσωπος των προέδρων των ερευνητικών κέντρων επικεντρώθηκε στην ανάγκη δημιουργίας "ενιαίου χώρου" εκπαίδευσης και έρευνας, στην ελευθερία κίνησης μεταξύ ΑΕΙ και Ερευνητικών κέντρων (να διδάσκουν μαθήματα, επιβλέπουν διδακτορικά, κ.λπ.).

Η εκπρόσωπος της Ένωσης Ελλήνων Ερευνητών ζήτησε εκδημοκρατισμό του τρόπου διοίκησης των ερευνητικών κέντρων, ενοποίηση του "ερευνητικού ιστού", και ξεκαθάρισμα της στρατηγικής χρηματοδότησής τους. Στο ζήτημα των δικαιωμάτων, υποστήριξε παραπλήσιες θέσεις με τον

πρόεδρο των προέδρων (να συνδιοργανώνουν μεταπτυχιακά με τα ΑΕΙ, να επιβλέπουν διδακτορικά, κ.ο.κ.).

Κάπου ενδιάμεσα, ο πρόεδρος της επιτροπής, κ. Γαβρόγλου, ανακοίνωσε ότι ο ΟΟΣΑ, αλλά και η αρμόδια διεύθυνση της ΕΕ, αποδέχτηκαν ότι η αξιολόγηση της εφαρμογής της εργαλειοθήκης αποτελεί ξεπερασμένο από τα πράγματα ζήτημα και επομένως θα γίνει από κοινού με αυτούς τους οργανισμούς εκ νέου αξιολόγηση του Ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, βεβαίως σύμφωνα με τα κριτήριά τους, αλλά από «μηδενική βάση». Είπε ότι ο Υπουργός Παιδείας θα κάνει σχετική ανακοίνωση άμεσα.

Από τους εκπροσώπους των κομμάτων: Τις θέσεις του ΣΥΡΙΖΑ υποστήριξε ο κ. Σεβαστάκης με γενικολογίες, κατά τη γνώμη μου, π.χ. να βρούμε εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης (ποιές;), να φτιάξουμε ένα "συμπαγή, ενιαίο και συνεκτικό γνωστικό χώρο για να εξοικονομήσουμε πόρους, κ.λπ.). Ο κ. Χαρακόπουλος από τη ΝΔ έθεσε συγκεκριμένες ερωτήσεις, ζητώντας να τοποθετηθεί η Κυβέρνηση επ' αυτών. Αιχμή τους ήταν η ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων που θα συμβάλει στην "ευγενή άμιλλα", η αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας των ΑΕΙ (ακριβώς έτσι), θεώρησε ως θετική την επιβολή διδάκτρων στα ΜΠΣ, ζήτησε να ιδρυθούν αγγλόφωνα προπτυχιακά τμήματα που επίσης θα βάλουν δίδακτρα, την επαναφορά του "10" στις πανελλήνιες, τάχθηκε υπέρ των "διεθνών" εκλεκτορικών σωμάτων και υπέρ της χωροταξικής αναπροσαρμογής των ΑΕΙ. Ο κ. Κωνσταντόπουλος από τη Δημοκρατική Συμπαράταξη είπε ανάλογα. Ο κ. Δελής (ΚΚΕ) είπε ότι οι θέσεις του ΟΟΣΑ είναι πάγιες και δεν αλλάζει κάτι με την απαλλαγή της υποχρέωσης αξιολόγησης της "εργαλειοθήκης", πάλι τα ίδια θα προκύψουν. Κριτίκαρε τις απόψεις ότι η κυβέρνηση δεν τοποθετείται στο διάλογο για τις δικές της σκέψεις, λέγοντας ότι οι σκέψεις της είναι αποτυπωμένες στα μνημόνια. Ο κ. Μαυρωτάς («Ποτάμι») καυτηρίασε τον "κομματισμό" στα πανεπιστήμια ως πηγή όλων των δεινών και ζήτησε να καταργηθούν τα χωριστά ψηφοδέλτια από όλων των ειδών τις εκλογές (και τις φοιτητικές!). Ζήτησε να καθιερωθεί η ηλεκτρονική ψηφοφορία στα πάντα, να αναλάβουν επαγγελματίες τη διαχείριση της ακίνητης περιουσίας των ΑΕΙ, να αναθεωρηθεί το άρθρο 16 ώστε να λειτουργήσουν ιδιωτικά ΑΕΙ και να προχωρήσουμε άμεσα σε συγχωνεύσεις ΑΕΙ, όπως και ΑΕΙ-ΤΕΙ. Η εκπρόσωπος της Ένωσης Κεντρώων είπε, κατά τη γνώμη μου, γενικολογίες και μετά αποχώρησε. Η Χρυσή Αυγή είχε ήδη φύγει και δεν τοποθετήθηκε.

Από τις χωριστές τοποθετήσεις-ερωτήσεις βουλευτών που ακολούθησαν, ο κ. Φορτσάκης υποστήριξε ερωτώντας την σύμπτυξη των πανεπιστημίων ως άμεσο θέμα, υπαινίχθηκε ότι το πτυχίο πρέπει να χορηγείται από ευρύτερες συνενώσεις (σχολές;), ζήτησε να εισαχθεί το διπλό πτυχίο (major-minor?) και να ενισχυθεί η κινητικότητα των φοιτητών ανάμεσα στα τμήματα (εννοούσε τους δύο κύκλους της Μπολόνια (;)) και τάχθηκε υπέρ της "αναβάθμισης" των ΤΕΙ σε ΑΕΙ. Η κ. Βάκη έθεσε ερωτήσεις αμφισβητώντας το νομικό πλαίσιο διοίκησης των ΑΕΙ (μεταφορά αρμοδιοτήτων σε μονοπρόσωπα όργανα, αδιαφάνεια στις εκλογές και κρίσεις μελών ΔΕΠ, μη συμμετοχή στην ανάδειξη των οργάνων των φοιτητών, διοικητικών, κ.λπ., τον περιορισμό συμμετοχής των τμημάτων στην σύγκλητο, τη λειτουργία των Συμβουλίων Ιδρύματος, κ.α. Επίσης, σχολίασε αρνητικά την επιβολή διδάκτρων στα ΠΜΣ.

Στη συνέχεια, το λόγο πήραν οι εκπρόσωποι των έξι ομάδων προσκεκλημένων για να απαντήσουν στα ερωτήματα που είχαν τεθεί. Σε όλες τις δευτερολογίες αναδείχτηκε η πολιτική της οικονομικής ασφυξίας των ΑΕΙ που ακολουθείται τα τελευταία χρόνια από τις Ελληνικές Κυβερνήσεις. Με εξαίρεση τη ΣΠΔ, η λογική των υπόλοιπων ομιλητών ήταν λίγο-πολύ «να βρεθούν εναλλακτικές

πηγές χρηματοδότησης». Αν και μπήκε και από άλλους ομιλητές (π.χ. Ευσταθόπουλος ΠΟΣΔΕΠ), λίγο συζητήθηκε το ζήτημα που βάλαμε να αυξηθεί η κρατική ενίσχυση και να επιστρέψει η χρηματοδότηση, τουλάχιστον ως ποσοστό, στα επίπεδα του 2009, δηλαδή να μην πληρώνει η παιδεία πολύ βαρύτερο φόρο από τους άλλους τομείς που ενισχύει το κράτος. Ο κ. Δημόπουλος από τους πρυτάνεις υποστήριξε τα δίδακτρα στα ΜΠΣ ως πηγή χρηματοδότησης και ζήτησε η κυβέρνηση με μια σειρά ρυθμίσεις να ανακουφίσει τους προϋπολογισμούς των ιδρυμάτων (μείωση της ΔΕΗ, δημοτικά τέλη, κ.λπ. καθώς και με τη μεταφορά κονδυλίων από τον ΕΛΚΕ). Ως προς το θεσμικό πλαίσιο, με εξαίρεση τις κρίσεις ΔΕΠ, στις οποίες αναφέρθηκε εκτεταμένα στη δευτερολογία του ο κ. Ευσταθόπουλος, μόνο εμείς σταθήκαμε πολύ αναλυτικά και αντίθετοι. Επίσης, αναφέρθηκα εκτεταμένα στην παραδοξότητα να γίνεται αποδεκτό ότι η Παιδεία μας θα τεθεί υπό την κρίση του ΟΟΣΑ και της «αρμόδιας διεύθυνσης» της ΕΕ, λες και είμαστε υπό αποικιακό καθεστώς και απαγορεύεται στην Ελληνική κυβέρνηση να ορίζει τα του κράτους της, ακόμα και σε ζητήματα που δεν αφορούν την αποπλήρωση του χρέους. Δυστυχώς, με έκοψαν, και οι φωνασκίες του εκπροσώπου ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ αλλά και το προεδρείο, πριν προλάβω να επεκταθώ στο θέμα των διδασκτρών στα μεταπτυχιακά, που αναδείχτηκε ως ένα από τα μείζονα θέματα της συζήτησης.

Το κλίμα γενικά ήταν ήρεμο. Προς το τέλος θύμωσε μαζί μου ο κ. Κωνσταντόπουλος, της «Δημοκρατικής Συμπαράταξης», ο οποίος με διέκοψε με φωνασκίες επειδή του έθιξα το ν. Διαμαντοπούλου, και πιο πολύ οι βουλευτές της ΝΔ, που τάβαλαν με τον κ. Παντή και την κ. Αναγνωστοπούλου στο κλείσιμό τους. Θεωρώ ότι οι φωνασκίες, που απάδουν της σοβαρής συζήτησης, ήταν συνειδητές και είχαν στόχο να εμποδίσουν τους ομιλητές να ολοκληρώσουν τις θέσεις τους.

Στο κλείσιμο, ο ΓΓ του Υπουργείου, κ. Παντής ξεκίνησε με αφετηρία ότι το εκπαιδευτικό σύστημα έχει καταρρεύσει και το θεσμικό πλαίσιο έχει απορρυθμίσει τα ΑΕΙ. Κατά τον κ. Παντή, ο "διάλογος" θα έχει δύο φάσεις. Τώρα είναι η πρώτη, όπου η κυβέρνηση ακούει τις γνώμες και τα ζητήματα που θέτουν οι ενδιαφερόμενοι. Στη δεύτερη φάση θα καταθέσει προτάσεις. Τουλάχιστον λεκτικά ήταν επιθετικός προς τις προτάσεις ΝΔ, Ποταμιού, Δημοκρατικής Συμπαράταξης (π.χ. δεν υπάρχει χώρος για ιδιωτικά ΑΕΙ, δεν υπάρχει ιδιωτική οικονομία που επενδύει στην έρευνα--δηλ. να μην ονειρευόμαστε ότι η πρόσδεση με την αγορά θα λύσει το πρόβλημα της χρηματοδότησης). Κατά τη γνώμη του, ο "εθνικός και κοινωνικός διάλογος" έχει επιβληθεί από την κατάσταση διάλυσης που αντιμετωπίζει η εκπαίδευση. Δεν κατάλαβα πάντως αν στα κρίσιμα συγκεκριμένα ζητήματα που μας απασχολούν έχει θέσεις και ποιες. Τελικά το κλείσιμο του κ. Παντή έληξε μέσα στις φωνασκίες των ΝΔτών.

Η κ. Αναγνωστοπούλου αναφέρθηκε σε τρία επείγοντα ζητήματα: μεταβατικές διατάξεις και νομοθετικές ρυθμίσεις για την άμεση οικονομική "ανακούφιση", αλλαγή άμεσα της διαδικασίας κρίσης των μελών ΔΕΠ, και τα δίδακτρα στα μεταπτυχιακά. Για τα τελευταία, είπε ότι ναι, να εισπράττουν δίδακτρα, αλλά όχι για να πηγαίνουν στις τσέπες κάποιων ΔΕΠ, αλλά για να χρηματοδοτούν τις λειτουργικές τους ανάγκες. Τόνισε ότι η Κυβέρνηση επιθυμεί να προστατέψει τον δημόσιο και δωρεάν χαρακτήρα της εκπαίδευσης και όχι να βοηθήσει τα ΑΕΙ-ΤΕΙ να κάνουν επιχειρήσεις. Στα υπόλοιπα θέματα: Αγγλόφωνα τμήματα δεν θα επιβιώσουν, έχουμε κατακλειστεί από αμφίβολης ποιότητας τίτλους μεταπτυχιακών και διδακτορικών από ιδιωτικά ΑΕΙ της Κύπρου, Βουλγαρίας, και πρέπει να δούμε τι θα γίνει. Ήταν θετική στη στενότερη συνεργασία ΑΕΙ-Ερ. Κέντρων. Εξάγγειλε 9500 χαμηλά αμειβόμενες "υποτροφίες" σε όλη την κλίμακα (από

μεταπτυχιακούς έως μεταδιδάκτορες) για να "μην φεύγουν τα παιδιά μας στο εξωτερικό για δουλειά". Επίσης υποσχέθηκε προκήρυξη 500 θέσεων μελών ΔΕΠ σχετικά σύντομα και άλλους 500 από Σεπτέμβριο, για ΤΕΙ και ΑΕΙ μαζί.

Β. Σύντομα Συμπεράσματα από τη Συζήτηση

Η διαδικασία της αξιολόγησης της κατάστασης της παιδείας και ειδικότερα των ΑΕΙ μέσα από το λεγόμενο «εθνικό και κοινωνικό διάλογο» δεν γίνεται από μηδενική βάση. Έχει προηγηθεί, με το τρίτο μνημόνιο, η συμβατική υποχρέωση της χώρας να χρησιμοποιηθούν ως γνώμονας στην πραγματική αξιολόγηση (αυτή που θα παράγει αποτελέσματα) τα κριτήρια του ΟΟΣΑ και της αρμόδιας διεύθυνσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Επομένως, έχουν ήδη δρομολογηθεί διαδικασίες σε αρνητική κατεύθυνση. Το λαϊκό κίνημα, για το οποίο η ενίσχυση του δημόσιου και δωρεάν χαρακτήρα της παιδείας στην Ελλάδα αποτελεί ζήτημα ζωτικής σημασίας, θα αντιπαλέψει τις κατευθύνσεις αυτές, και μέσα και έξω από τις διαδικασίες που ορίζουν οι «θεσμοί» και οι εγχώριοι τοποτηρητές τους, με στόχο να ανατραπεί η αντιμεταρρύθμιση στην παιδεία και, αντίθετα, να ενισχυθεί ο δημόσιος και δωρεάν χαρακτήρας της.

Η συμμετοχή μας στη συνεδρίαση της επιτροπής μορφωτικών υποθέσεων έγινε μέσα σε αυτά τα πλαίσια, και από τη σκοπιά αυτή θα την αποτιμήσουμε.

1. Θεωρούμε θετικό ότι αναδείχτηκε το θέμα της οικονομικής ασφυξίας της παιδείας και ιδιαίτερα της τριτοβάθμιας. Αρνητικό ότι σε πολλές ομιλίες υπήρχε η λογική της αναζήτησης εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης και δεν υπήρξε πάνδημη υιοθέτηση του προφανούς αιτήματος να επιστρέψει το ποσοστό που δαπανάται για την Παιδεία στα επίπεδα του 2009, αν και γενικά το αίτημα αντιμετωπίστηκε θετικά (και από τον εκπρόσωπο της πλειοψηφίας της ΠΟΣΔΕΠ).

2. Είναι αρνητικό ότι τα δίδακτρα στα ΜΠΣ γίνονται αποδεκτά ως πηγή χρηματοδότησης των λειτουργικών τους δαπανών. Αν και ο βαθμός αποδοχής ποικίλει, από την ιδεολογική συμφωνία και ενθουσιώδη προπαγάνδισή της χρήσης τους ως πηγής χρηματοδότησης των ιδρυμάτων (βλ. ΤΕΙ Αθήνας) έως τη διστακτική αποδοχή τους ως αναγκαίο κακό κάτω από συνθήκες οικονομικής ασφυξίας, αυτή τη στιγμή είναι άμεσος ο κίνδυνος να γενικευτεί η καθιέρωσή τους. Η ΣΠΔ οφείλει άμεσα να αναδείξει το κίνδυνο γενίκευσης των διδάκτρων στην Ανώτατη Εκπαίδευση και να καταδείξει ότι η πολιτική της οικονομικής ασφυξίας των ΑΕΙ και ΤΕΙ, που ακολουθείται διαχρονικά, χρησιμοποιείται ακριβώς ως μοχλός για να επιβληθούν τα δίδακτρα στην Ανώτατη Εκπαίδευση.

Είναι θετικό ότι από το υπουργείο υπογραμμίζονται εξωφρενικές περιπτώσεις, που έχουν παρουσιαστεί, άσκησης επιχειρήσεων από πανεπιστημιακούς κύκλους ως προς τα δίδακτρα. Αλλά είναι αρνητική η αποδοχή των διδάκτρων από αυτό, στο όνομα της κάλυψης «λειτουργικών αναγκών». Η λογική αυτή εύκολα μπορεί να γενικευτεί για όλο το εύρος της δημόσιας εκπαίδευσης με προφανή αποτελέσματα για τον χαρακτήρα της.

Η ΣΠΔ είναι αμετάθετα υπέρ (α) της μη επιβολής διδάκτρων υπό οποιαδήποτε μορφή σε οποιαδήποτε βαθμίδα της δημόσιας εκπαίδευσης, και (β) υπέρ της αποκλειστικά δημόσιας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Στα ίδια πλαίσια άσκησης επιχειρήσεων εντάσσεται κατ' εμάς και η επιδίωξη για ίδρυση ξενόφωνων προπτυχιακών τμημάτων με δίδακτρα. Είναι ενδιαφέρον ότι ενώ, ακόμα και από

επιχειρηματική άποψη, τέτοια τμήματα θα αποτύχουν παταγωδώς, όπως απέδειξε και η σχετική εμπειρία του ΕΜΠ στο παρελθόν (γιατί οι ξένοι, αλλά και οι Έλληνες φοιτητές να μην πάνε π.χ. στην Αγγλία, αν είναι να πληρώνουν;), εξακολουθούν να υποστηρίζονται από τις πιο συντηρητικές δυνάμεις στην Ανώτατη Εκπαίδευση. Η αιτία είναι προφανής, αν και δεν λέγεται: Να γίνει ένα βήμα προς την αναθεώρηση του Άρθρου 16, με στόχο την εγκατάλειψη του δημόσιου και δωρεάν χαρακτήρα της Ανώτατης Εκπαίδευσης.

3. Θεωρούμε θετικό ότι εκφράστηκαν θεμελιωμένες επιφυλάξεις ή και αντιρρήσεις για το νόημα αυτού του διαλόγου όπως διεξάγεται. Οι παρεμβάσεις Γαβρόγλου, Παντή και Αναγνωστοπούλου, κατά τη γνώμη μου, καθόλου δεν διασκέδασαν τους φόβους αυτούς. Παρεμπιπτόντως, αν και προκλήθηκε, ο κ. Γαβρόγλου δεν απάντησε για την ιδέα του της «ελεύθερης εισόδου» στα ΑΕΙ, η οποία έχει νόημα να πέσει στο τραπέζι αυτή τη στιγμή μόνο ως προπομπός της καθιέρωσης των δύο κύκλων σπουδών.

4. Θεωρούμε θετικό ότι μεταφέρθηκε η άμεση εμπειρία από την οικονομική ασφυξία στα ΑΕΙ (κλείσιμο εργαστηρίων, γήρανση και δραματική μείωση του ΔΕΠ, μη πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων και περιοδικά, καθαριότητα και φύλαξη, αδυναμία να χωρέσουμε τους νυν φοιτητές). Είναι από αυτή την άποψη ενδιαφέρον ότι ένα συντηρητικό site, όπως είναι το esos, δημοσίευσε ρεπορτάζ σχετικά με τα ζητήματα αυτά όπως αναδείχτηκαν στη συνεδρίαση (<http://www.esos.gr/arthra/42371/me-melana-hromata-periegrapse-tin-katastasi-sta-panepistimia>).

5. Θεωρούμε θετικές τις δεσμεύσεις της κ. Αναγνωστοπούλου για προκηρύξεις ΔΕΠ. Διατηρούμε αρνητική στάση απέναντι στις χαμηλόμισθες υποτροφίες των 400 ευρώ που εξαγγέλλει για το υψηλά ειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό.